

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (privind prestarea serviciilor sociale)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (privind prestarea serviciilor sociale) a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea proiectului actului normativ are la bază angajamentele asumate de Republica Moldova în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană și implementarea reformelor structurale prevăzute în documentele strategice naționale și europene. Astfel, în contextul aderării la Uniunea Europeană, Republica Moldova avansează în implementarea Planului de creștere economică al UE pentru anii 2025 - 2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului 260/2025, care stabilește un program cuprinzător de reforme pentru consolidarea creșterii economice și a coeziunii sociale. În cadrul Pilonului 4 – Capitalul social, Reforma 4.10 vizează îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale, inclusiv prin actualizarea și uniformizarea standardelor minime de calitate în domeniul asistenței sociale, în vederea răspunsului adecvat la necesitățile populației. La nivel internațional și european, temeiurile juridice și de politici relevante sunt reprezentate de Pilonul European al Drepturilor Sociale (2017/C 428/09), care asigură prevederi privind dreptul fiecărei persoane la servicii sociale de calitate, sprijin pentru incluziune și condiții echitabile de muncă; În acest context, mai multe acte normative ce reglementează serviciile sociale necesită ajustări semnificative pentru a asigura coerența normativă, claritatea competențelor instituționale și adaptarea la noile realități instituționale și tehnologice. Un alt aspect ține de implementarea reformei structurale „RESTART”, adoptată prin Legea nr. 256/2023. Această reformă urmărește eficientizarea furnizării serviciilor sociale, consolidarea capacităților administrative și integrarea soluțiilor digitale în procesele de lucru, prin constituirea Agențiilor Teritoriale de Asistență Socială (ATAS) și redefinirea competențelor la nivel central și local. Prin urmare, ajustarea cadrului normativ în domeniul serviciilor sociale este justificată de necesitatea alinierii legislației naționale la politicile și standardele europene relevante, asigurând coerența și compatibilitatea sistemului național de servicii sociale cu principiile și valorile Uniunii Europene, în special în domeniul protecției sociale, incluziunii și drepturilor fundamentale. Ajustarea cadrului normativ al serviciilor sociale este argumentată de necesitatea alinierii legislației naționale la cadrul de politici relevante pe domeniul social al Uniunii Europene. Proiectele se încadrează în lista celor 32 de acte normative în domeniul serviciilor sociale care urmează a fi modificate în conformitate cu Planul de creștere economică al Republicii Moldova pentru perioada 2025-2027.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative. Legea nr. 123/2010 privind serviciile sociale stabilește cadrul general pentru crearea și funcționarea sistemului integrat de servicii sociale, definind sarcinile și responsabilitățile autorităților publice centrale, ale prestatorilor și beneficiarilor de servicii. Conform acesteia, serviciile sociale reprezintă ansamblul de măsuri și activități destinate satisfacerii necesităților sociale ale persoanelor aflate în dificultate, inclusiv ale persoanelor cu dizabilități, în scopul prevenirii marginalizării și excluziunii sociale.

Sistemul național de servicii sociale din Republica Moldova, inclusiv în contextul reformei sistemului de asistență socială, necesită o reconceptualizare strategică, în conformitate cu principiile Pilonului European al Drepturilor Sociale, în special principiile 17 și 18, precum și cu Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și accesibile din punct de vedere financiar.

În pofida progreselor realizate în domeniul protecției sociale, Republica Moldova continuă să se confrunte cu provocări în asigurarea unor servicii sociale / accesibile, durabile și de înaltă calitate, care să răspundă eficient nevoilor diverselor categorii de beneficiari.

Cadrul normativ existent în domeniul serviciilor sociale este fragmentar și, în mare parte, nefiind pe deplin aliniat principiilor și standardelor europene. Această situație generează neuniformitate în aplicarea prevederilor legale și limitează capacitatea instituțiilor responsabile de a asigura servicii conforme cu cerințele actuale ale societății și cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova.

Totodată, lipsa unui sistem coerent de standarde minime de calitate, determină discrepanțe între nivelurile de prestare a serviciilor sociale, afectând transparența, monitorizarea și evaluarea eficienței acestora.

Un alt aspect problematic îl constituie insuficiența aplicării unui mecanism unificat de management al cazului, ceea ce împiedică coordonarea eficientă între instituțiile implicate în procesul de acordare a serviciilor sociale și limitează capacitatea de reacție integrată la nevoile beneficiarilor.

De asemenea, se constată capacități instituționale și profesionale limitate în rândul personalului din domeniul social, lipsa unor programe sistematice de instruire și supervizare, precum și dificultăți în asigurarea unei acoperiri teritoriale echitabile a serviciilor, în special pentru persoanele cu dizabilități la nivel teritorial

2.2.1. Serviciul social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate, reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 716/2018, este un program important de asistență socială, având ca scop sprijinirea punctuală a gospodăriilor aflate în dificultate. Deși acest serviciu s-a dovedit util în contexte individuale sau cu caracter localizat, cadrul normativ existent nu prevede în mod explicit și operațional posibilitatea activării rapide și adaptate a acestui mecanism în situații de criză care afectează simultan un număr mare de persoane sau regiuni întregi.

Pandemia COVID-19, valurile de scumpiri și crizele climatice recente au evidențiat necesitatea consolidării capacității sistemului de protecție socială din Republica Moldova de a răspunde prompt și eficient la șocuri externe sau interne. De asemenea, simulările și exercițiile derulate în cadrul atelierului „Consolidarea protecției sociale sensibile la șocuri în Republica Moldova”, organizat în iulie 2025 cu sprijinul UNICEF, au confirmat faptul că actualul serviciu de suport monetar nu dispune de proceduri simplificate, criterii flexibile de eligibilitate și mecanisme de validare rapidă a beneficiarilor în situații de criză (ex. cutremure, incendii, inundații, deteriorări cauzate de vânturi puternice.).

În forma sa actuală, regulamentul prevede o succesiune complexă de etape (anchetă socială, ședință a echipei multidisciplinare, plan individualizat, act de constatare etc.), care limitează semnificativ capacitatea de reacție în cazuri care necesită intervenții urgente și în masă. De asemenea, lipsa unei secțiuni normative distincte privind implementarea „campaniilor de suport monetar” în situații de criză face imposibilă diferențierea între intervențiile individuale și cele cu caracter colectiv. Acest lucru reduce capacitatea autorităților de a mobiliza resurse într-un mod coordonat, proporțional cu amploarea șocului și în conformitate cu bunele practici internaționale privind protecția socială sensibilă la șocuri (Shock-Responsive Social Protection – SRSP).

Totodată, cadrul instituțional prevăzut de HG nr. 716/2018 nu este adaptat la reforma în curs a sistemului de asistență socială, care prevede constituirea Agențiilor Teritoriale de Asistență Socială (ATAS) ca structuri regionale ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Componentele de decizie și coordonare, cum ar fi Comisia pentru protecția persoanelor aflate în dificultate și echipele multidisciplinare, trebuie realiniate la noile responsabilități și niveluri administrative definite de reforma „Restart”.

2.2.2. Hotărârea Guvernului nr. 1034/2014 privind aprobarea Regulamentului-cadru al Serviciului de îngrijire socială la domiciliu și a Standardelor minime de calitate necesită ajustări

esențiale, pentru a asigura coerența normativă, uniformitatea aplicării standardelor și corelarea acestora cu noile realități instituționale și tehnologice.

Actul normativ stabilește cadrul general de organizare, funcționare și furnizare a serviciilor sociale la domiciliu.

Cu toate acestea, evaluările recente efectuate în cadrul reformei RESTART au relevat un set de deficiențe normative și funcționale care împiedică aplicarea unitară și eficientă a prevederilor existente. Printre principalele probleme identificate se numără:

- neclaritatea competențelor instituționale în procesul de coordonare și monitorizare între autoritățile publice locale, structurile teritoriale de asistență socială (STAS) și Agențiile teritoriale de asistență socială (ATAS);
- standardele minime de calitate depășite, care nu reflectă necesitățile actuale ale beneficiarilor și realitățile din teren;
- lipsa unor mecanisme integrate de colectare și analiză a datelor beneficiarilor, de creare a dosarelor, date necesare pentru fundamentarea deciziilor și planificarea strategică a intervențiilor.

Ca urmare a implementării reformei RESTART, serviciul a fost extins și operaționalizat în toate cele 32 de raioane, prin intermediul a 10 agenții teritoriale (ATAS), ceea ce constituie un progres semnificativ spre asigurarea echității teritoriale și a accesului uniform la servicii sociale de calitate.

Totodată, în cadrul noii arhitecturi instituționale au fost instituite:

- mecanisme sistematice de identificare și evaluare a necesităților beneficiarilor, prin utilizarea instrumentelor digitale;
- sesiuni regulate de instruire și coordonare pentru personalul implicat în acordarea serviciului, bazate pe analiza periodică a necesităților de formare profesională identificate la nivel local.

Cu toate acestea, standardele minime de calitate în vigoare continuă să prezinte lacune semnificative: acestea nu sunt complet armonizate cu principiile managementului de caz, nu includ criterii actualizate de monitorizare și nu asigură o abordare centrată pe beneficiar.

Prin urmare, revizuirea și actualizarea Hotărârii Guvernului nr. 1034/2014 este esențială pentru:

- consolidarea cadrului normativ aplicabil SÎSD;
- clarificarea competențelor instituționale;
- asigurarea uniformității și calității serviciilor prestate;
- alinierea serviciului la principiile și standardele promovate în cadrul reformei RESTART în asistența socială.

Reforma RESTART a scos în evidență nevoia unui cadru normativ coerent, adaptat transformărilor instituționale, orientat spre profesionalizarea personalului și eficientizarea proceselor administrative. Prin urmare, modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1034/2014 devine o condiție indispensabilă pentru asigurarea unei guvernante moderne, a calității serviciilor prestate și a alinierii la standardele și obiectivele stabilite prin Planul de Creștere al Republicii Moldova 2025–2027.

2.2.3. Hotărârea Guvernului nr. 372/2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare/recuperare acordate pensionarilor și beneficiarilor de alocații sociale de stat.

În prezent, procesul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare/recuperare acordate pensionarilor și beneficiarilor de alocații sociale de stat este reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 372/2010. Acest act normativ stabilește atribuțiile autorităților responsabile, mecanismul de repartizare a biletelor, precum și modul de evidență și raportare a acestora. În urma implementării reformei, Agenția Națională pentru Asistență Socială (ANAS), desemnată în ca autoritate responsabilă pentru gestionarea și monitorizarea procesului, nu mai există în structura organizatorică a administrației publice centrale. Atribuțiile acesteia au fost preluate de Agenția pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă (AGSSSI), noua instituție de nivel central, creată în cadrul reformei RESTART, pentru coordonarea integrată a serviciilor și prestațiilor sociale.

2.2.4 Hotărârii Guvernului nr. 232/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului- cadru pentru organizarea și funcționarea Serviciului social integrat pentru consumatorii de substanțe psihoactive și pacienții terapiei de substituție, precum și a Standardelor minime de calitate necesită

ajustări esențiale, pentru a asigura coerența normativă, uniformitatea aplicării standardelor și corelarea acestora cu noile realități instituționale și tehnologice. Modificările propuse sunt necesare în legătură cu evoluțiile recente ale fenomenului consumului de substanțe psihoactive și necesitatea extinderii și consolidării rețelei de servicii sociale integrate la nivel național. Actualizarea cadrului normativ va permite adaptarea serviciului la nevoile reale ale beneficiarilor, reducerea disparităților teritoriale, creșterea accesibilității și calității intervențiilor, precum și corelarea reglementărilor existente cu bunele practici și recomandările Uniunii Europene privind asigurarea serviciilor integrate, sigure și centrate pe beneficiar.

2.2.5 Hotărârea Guvernului nr. 1010/2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru pentru organizarea și funcționarea Centrelor sociale regionale pentru asistența persoanelor infectate HIV/SIDA și a membrilor familiilor acestora și a standardelor minime de calitate. Modificările se impun în contextul evoluției situației epidemiologice și sociale, al necesității consolidării sistemului de servicii sociale destinate acestor persoane, extinderii accesului la servicii integrate și îmbunătățirii calității intervențiilor de prevenire, consiliere și reintegrare socială a beneficiarilor, precum și al creării condițiilor pentru implicarea prestatorilor privați în furnizarea serviciilor, în vederea asigurării unei acoperiri teritoriale mai echitabile.

2.2.6 Hotărârea Guvernului nr. 144/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului adăpost de noapte pentru persoanele fără adăpost și a standardelor minime de calitate propun actualizarea cadrului normativ, clarificarea, precum și uniformizarea standardelor minime de calitate, armonizând serviciile oferite la nivel național cu standardele Uniunii Europene privind calitatea, siguranța și accesibilitatea.

Subsidiar, se propune stabilirea unor criterii precise privind raportul personal/beneficiari, calificările minime, igiena, siguranța și protecția drepturilor beneficiarilor, măsuri care vor spori încrederea persoanelor fără adăpost în instituțiile de protecție socială, le vor încuraja să solicite sprijin și să participe activ la programele de reintegrare și vor facilita identificarea și asistarea timpurie a beneficiarilor pentru reintegrarea lor socială.

Actualizarea acestor regulamente este parte a procesului de modernizare a sistemului național de servicii sociale și constituie o etapă esențială în implementarea angajamentelor Republicii Moldova privind alinierea la standardele europene în domeniul protecției sociale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Scopul major al sistemului de servicii sociale presupune asigurarea populației cu servicii bazate pe estimarea nevoilor prin diversificarea și îmbunătățirea calității serviciilor sociale, prin integrarea acestora într-un sistem coerent și echilibrat, întemeiat pe un mecanism clar de evidență, de monitorizare și evaluare de performanță.

Intervenția normativă propusă are drept obiectiv:

- consolidarea cadrului de reglementare;
- asigurarea unei abordări unitare și coerente a serviciilor;
- crearea unui sistem de calitate bazat pe rezultate și impact;
- instituirea unor mecanisme eficiente de monitorizare și control;
- definirea clară a cerințelor profesionale și de formare continuă pentru personalul de îngrijire.

Proiectul de Hotărâre a Guvernului urmărește crearea unui cadru normativ modern, coerent și sustenabil privind organizarea și funcționarea serviciilor sociale, în conformitate cu standardele internaționale de calitate și cu legislația națională, în scopul asigurării unei îngrijiri de calitate, centrate pe beneficiar, și al alinierii la principiile europene de incluziune socială, demnitate și egalitate de tratament.

Principalele **obiective** urmărite sunt:

- crearea unui cadru unic de reglementare pentru toți prestatorii publici și privați de servicii de plasament;
- asigurarea standardelor minime de calitate pentru îngrijirea, protecția și incluziunea beneficiarilor;
- consolidarea rolului echipelor multidisciplinare și a planurilor individualizate de asistență;
- garantarea accesului echitabil la servicii;
- promovarea autonomiei, participării și socializării persoanelor vârstnice și cu dizabilități;

- profesionalizarea personalului prin cerințe de formare continuă și supervizare profesională;
 - implementarea unui sistem unitar de monitorizare, raportare și evaluare a calității serviciilor.
- Pentru atingerea acestor obiective, proiectul propune următoarele soluții normative și organizatorice:

- stabilirea responsabilităților clare pentru prestatori, beneficiari și autorități locale;
- instituirea planului individualizat de asistență ca instrument central al managementului de caz;
- detalierea standardelor de personal, a normelor de competență și a procedurilor de supervizare profesională;
- reglementarea procedurilor de protecție, reclamații și respectare a drepturilor beneficiarilor;
- definirea mecanismelor de finanțare multisupport (buget de stat, bugete locale, contribuții, surse externe), conform principiului sustenabilității și al parteneriatului public–privat.

Prin implementarea acestor soluții, proiectul asigură uniformizarea și profesionalizarea serviciilor sociale, contribuind la creșterea calității vieții beneficiarilor, la eficientizarea resurselor publice și la întărirea coeziunii sociale.

Pe termen lung, noul cadru normativ va contribui la:

- Crearea serviciilor sociale în corespundere cu standardele minime de calitate;
- Asigurarea prestării serviciilor, cu respectarea demnității umane și a standardelor minime de calitate;
- Dezvoltarea de servicii sociale, de către prestatorii publici și privați, cu respectarea obligatorie a regulamentelor de organizare și funcționare și a standardelor minime de calitate;
- Asigurarea evaluării și monitorizării calității serviciilor sociale.

Printre elementele noi introduse de proiect se numără:

- Extinderea definițiilor și actualizarea terminologiei;
- Stabilirea scopului și a obiectivelor serviciilor sociale, axate pe oferirea plasamentului, protecției și asistenței și îngrijirii
- Condițiile pe care trebuie să le întrunească solicitantul pentru admiterea în Serviciu social;
- Stabilirea tipurilor de servicii prestate, în funcție de nevoile beneficiarilor.
- Diversificarea formelor de plasament, prin introducerea conceptelor de plasament de urgență,
- Reglementarea explicită a drepturilor și obligațiilor atât ale beneficiarilor, cât și ale prestatorilor de servicii, inclusiv dreptul beneficiarului de a participa la luarea deciziilor privind serviciile primite;
- Reglementarea organizării și funcționării Serviciilor, în special amplasarea în comunitate, amenajarea și adaptarea spațiului pentru beneficiari.
- Introducerea standardelor profesionale și a cerințelor minime de calificare pentru personalul Serviciilor, conform Legii nr. 129/2012 privind acreditarea prestatorilor de servicii sociale;
- Consolidarea mecanismelor de supervizare și evaluare profesională a personalului, prin planuri individuale de supervizare și raportare periodică;
- Crearea unui sistem clar de monitorizare și raportare a activității, inclusiv obligația prestatorilor de a transmite rapoarte anuale agențiilor teritoriale de asistență socială;
- Introducerea procedurilor de protecție împotriva violenței și abuzurilor în conformitate cu convențiile internaționale și cu legislația națională ;
- Actualizarea structurii-tip și a statelor de personal, cu precizarea numărului de unități pentru fiecare categorie de angajați, raportat la numărul de beneficiary.
- Modificarea și îmbunătățirea standardelor minime de calitate.

Pentru a asigura buna organizare serviciilor sociale se propune intrarea în vigoare a legii la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pentru a asigura buna organizare serviciilor sociale se propune intrarea în vigoare a legii la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În condițiile menționate, în scopul asigurării unui sistem modern, coerent și eficient, aliniat normelor și bunelor practici europene, precum și cerințelor prevăzute de Pilonul European al

Drepturilor Sociale, se impune revizuirea și actualizarea reglementărilor și Standardelor minime de calitate pentru următoarele servicii sociale:

a) Hotărârea Guvernului nr. 716/2018 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate;

b) Hotărârea Guvernului nr. 1034/2014 cu privire la aprobarea Regulamentului – cadru al Serviciului de îngrijire socială la domiciliu și Standardelor minime de calitate;

c) Hotărârea Guvernului nr. 372/2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare/recuperare acordate pensionarilor și beneficiarilor de alocații sociale de stat.

d) Hotărârăii Guvernului nr. 232/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului- cadru pentru organizarea și funcționarea Serviciului social integrat pentru consumatorii de substanțe psihoactive și pacienții terapiei de substituție, precum și a Standardelor minime de calitate.

e) Hotărârea Guvernului nr. 144/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului adăpost de noapte pentru persoanele fără adăpost și a standardelor minime de calitate.

f) Hotărârea Guvernului nr. 1010/2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru pentru organizarea și funcționarea Centrelor sociale regionale pentru asistența persoanelor infectate HIV/SIDA și a membrilor familiilor acestora și a standardelor minime de calitate.

Astfel:

La Hotărârea Guvernului nr. 716/2018 - Proiectul de Hotărâre a Guvernului propune modificarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate, în vederea adaptării cadrului instituțional la reforma administrativă în curs („Restart”) și consolidării capacității de răspuns la situații de criză prin introducerea unei noi secțiuni dedicate campaniilor de suport monetar. Principalele modificări și completări vizează următoarele aspecte:

Actualizarea cadrului instituțional și a responsabilităților decizionale, prin:

a) înlocuirea referințelor la consiliile raionale/municipale cu structurile nou-create – Agențiile Teritoriale de Asistență Socială (ATAS), consiliul municipal Chișinău și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia;

b) redefinirea componenței și mecanismului de funcționare al a echipei multidisciplinare în procesul de cercetare și analiză a situației familiei, adaptată la noile structuri instituționale, aferente reformei RESTART.

Instituirea unei noi reglementări în textul regulamentului – „Campanii de suport monetar în situații de criză” care reglementează în mod specific:

a) modalitatea de acordare a suportului monetar a familiilor afectate;

b) posibilitatea aplicării unor proceduri simplificate, prin derogare de la fluxul standard de management de caz (ex. fără plan individualizat, fără anchetă completă, fără ședință a echipei multidisciplinare, fără raportul detaliat de evaluare a situației familiei cu copii/persoanei, etc.);

c) flexibilizarea sprijinului acordat, inclusiv majorarea plafonului prevăzut în reglementările curente și posibilitatea acordării ajutorului pe o perioadă de până la șase luni;

d) responsabilitatea clară a ATAS/consiliului municipal Chișinău/Adunarea Populară a UTA Găgăuzia în definirea criteriilor pentru fiecare campanie, validarea listelor de beneficiari și raportarea distinctă asupra implementării;

Eliminarea unor formulări depășite (ex. referințe la deciziile consiliilor raionale privind instituirea serviciului), în vederea clarificării și actualizării cadrului procedural.

La Hotărârea Guvernului nr. 1034/2014 - principalele modificări propuse vizează:

Actualizarea Standardelor minime de calitate în conformitate cu principiile RESTART.

Standardele minime de calitate aplicabile în prezent în cadrul SÎSD sunt depășite și nu reflectă evoluțiile legislative și instituționale din sistemul de asistență socială. Actualizarea acestora este necesară pentru a alinia serviciul la principiile RESTART — eficiență,

calitate, echitate teritorială și orientare spre beneficiar. Modificările propuse la standardele de calitate va defini clar criteriile de eligibilitate, metodologia de evaluare a nevoilor, nivelul de intensitate al serviciilor și indicatorii de performanță aferenți, astfel încât intervențiile la domiciliu să fie proporționale cu gradul de dependență și cu nevoile individuale ale persoanei asistate.

Actualizarea va asigura uniformitatea în aplicare la nivel național, prevenind discrepanțele teritoriale și sporind calitatea îngrijirii acordate beneficiarilor.

Aprobarea și implementarea managementului de caz pentru fiecare beneficiar.

Această abordare va permite lucrătorului social să elaboreze și să implementeze un plan individualizat de intervenție, bazat pe evaluarea multidimensională a nevoilor beneficiarului. Managementul de caz va contribui la asigurarea continuității îngrijirii, la corelarea acțiunilor de sprijin și la implicarea altor servicii complementare.

Implementarea acestui mecanism consolidează responsabilitatea profesională a lucrătorilor sociali și permite o monitorizare mai eficientă a rezultatelor obținute la nivelul fiecărui caz.

Eliminarea prevederilor redundante și adaptarea standardelor la realitățile actuale.

Cadrul normativ actual cuprinde prevederi care nu mai corespund realităților administrative și instituționale din teritoriu. Prin proiectul propus se urmărește eliminarea suprapunerilor, simplificarea procedurilor și actualizarea terminologiei pentru a reflecta structura modernizată a sistemului de asistență socială. Această măsură va asigura claritate legislativă, coerență între nivelurile de decizie și o aplicare unitară a normelor la nivel național.

Actualizarea Standardelor minime de calitate în conformitate cu principiile RESTART.

Standardele minime de calitate aplicabile în prezent în cadrul SÎSD sunt depășite și nu reflectă evoluțiile legislative și instituționale din sistemul de asistență socială. Actualizarea acestora este necesară pentru a alinia serviciul la principiile RESTART — eficiență, calitate, echitate teritorială și orientare spre beneficiar. Modificările propuse la standardele de calitate va defini clar criteriile de eligibilitate, metodologia de evaluare a nevoilor, nivelul de intensitate al serviciilor și indicatorii de performanță aferenți, astfel încât intervențiile la domiciliu să fie proporționale cu gradul de dependență și cu nevoile individuale ale persoanei asistate.

Actualizarea va asigura uniformitatea în aplicare la nivel național, prevenind discrepanțele teritoriale și sporind calitatea îngrijirii acordate beneficiarilor.

La Hotărârea Guvernului nr. 372/2010

Menținerea denumirii „ANAS” în actul normativ produce o serie de disfuncționalități juridico-administrative, dintre care:

- a) imposibilitatea aplicării uniforme a prevederilor de către structurile teritoriale (STAS/ATAS);
- b) lipsa clarității privind responsabilitatea instituțională în cazul controalelor, auditurilor sau neconformităților constatate;
- c) dificultăți în trasabilitatea deciziilor și a fondurilor publice alocate pentru distribuirea biletelor de tratament;
- d) blocaje administrative în procesul de raportare între nivelul central și cel teritorial, ca urmare a inexistenței instituției nominalizate în actul de bază.

Totodată, mecanismul actual de implementare conține lacune privind delimitarea competențelor între autoritățile centrale, teritoriale și locale.

Fluxul de date și responsabilități între AGSSSI – ATAS – STAS nu este definit în mod expres în cadrul normativ, fapt care generează interpretări neuniforme și suprapuneri în procesul de evidență și raportare. Prin aceste ajustări, se urmărește restabilirea funcționalității regulamentului, asigurarea unei aplicări unitare la nivel național și consolidarea transparenței și responsabilității instituționale în procesul de distribuire a biletelor de reabilitare/recuperare.

Astfel, prezentul proiect de act normativ are ca scop îmbunătățirea calității, eficienței și accesibilității serviciilor sociale, prin următoarele direcții principale de acțiune:

- 1) reglementarea unui sistem unificat de Management al cazului și modernizarea infrastructurii digitale a acestuia;

- 2) actualizarea standardelor minime de calitate în corespundere cu principiile europene privind drepturile omului și incluziunea socială;
- 3) consolidarea mecanismelor de monitorizare, control și asigurare a calității serviciilor sociale;
- 4) dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului din domeniul social, prin programe de formare și supervizare continuă;
- 5) promovarea serviciilor de suport și a modelelor de viață independentă.

Proiectul urmărește crearea unui cadru modern, coerent și aliniat la standardele Uniunii Europene, care să garanteze prestarea eficientă, echitabilă și durabilă a serviciilor sociale pentru beneficiari, în scopul asigurării bunei organizări a sistemului de asistență socială și facilitarea accesului la servicii sociale de calitate conform necesităților.

Cadrul normativ revizuit va contribui la:

- alinierea sistemului de servicii sociale la standardele și principiile Uniunii Europene;
- îmbunătățirea calității, accesibilității și sustenabilității serviciilor sociale;
- asigurarea respectării demnității umane și a incluziunii sociale;
- instituirea unui sistem unificat de management al cazului și modernizarea infrastructurii digitale;
- consolidarea capacităților profesionale ale personalului din domeniul social;
- dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale;
- creșterea eficienței proceselor de monitorizare, control și asigurare a calității serviciilor.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Alte opțiuni alternative analizate nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului Hotărârii Guvernului va avea un impact pozitiv semnificativ asupra sistemului public de protecție socială, contribuind la creșterea eficienței, clarității și coerenței în aplicarea cadrului normativ.

Principalele efecte anticipate sunt:

- Consolidarea capacităților instituționale ale autorităților administrației publice centrale și locale (MMPS, direcțiile raionale/municipale de asistență socială) prin aplicarea unor proceduri standardizate și simplificate.
- Îmbunătățirea coordonării intersectoriale între serviciile sociale și alte structuri publice (sănătate, educație, ordine publică), datorită introducerii obligativității colaborării în baza echipelor multidisciplinare.
- Profesionalizarea personalului din sistemul public de asistență socială, prin clarificarea rolurilor, competențelor și obligațiilor fiecărui specialist implicat în managementul de caz și prin aplicarea standardelor minime de calitate.
- Reducerea sarcinilor administrative prin eliminarea prevederilor paralele și armonizarea terminologiei între diferite regulamente.
- Creșterea eficienței cheltuielilor publice prin orientarea fondurilor către servicii sociale integrate, cu impact direct asupra prevenirii excluziunii și reintegrării beneficiarilor.

Astfel, aplicarea noilor prevederi va asigura un sistem mai coerent, mai transparent și mai predictibil de organizare a serviciilor sociale specializate, reducând fragmentarea și discrepanțele teritoriale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul hotărârii Guvernului nu implică alocări bugetare suplimentare, fiind vorba în principal de reformularea, actualizarea și uniformizarea cadrului normativ.

Finanțarea serviciilor sociale vizate se va realiza, ca și până în prezent, din bugetele autorităților publice locale, în baza mecanismului de alocare a mijloacelor destinate protecției sociale și cu posibilitatea atragerii resurselor extrabugetare (granturi, proiecte, donații).

Totodată, implementarea prevederilor actualizate va contribui la:

- utilizarea mai rațională a resurselor existente, prin evitarea suprapunerilor între servicii similare (ex. servicii pentru persoane fără adăpost și servicii de reabilitare pentru consumatori de substanțe);

- optimizarea cheltuielilor administrative prin standardizarea procedurilor și documentației;
- creșterea transparenței financiare datorită clarificării raporturilor dintre fondatori, prestatori și autoritățile tutelare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Stabilirea în sarcina prestatorilor privați de servicii sociale, de a respecta reglementările de organizare și funcționare și standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale pentru persoane vârstnice și persoane cu dizabilități:

- Prestatori privați acreditați: obligația respectării aceluiași standarde minime de calitate, a cerințelor de personal și a procedurilor de M&E → echitate de reglementare public/privat.
- Transparență și comparabilitate: standarde unice, indicatori comuni → facilitarea achizițiilor publice, parteneriatelor și contractării pe criterii de calitate.
- Piață mai predictibilă: definiții clare ale serviciilor/beneficiarilor → ofertare realistă, investiții mai bine ținute.
- Risc de conformare: costuri inițiale de aliniere la standardele minime de calitate.

4.4. Impactul social

Implementarea proiectului va avea un impact pozitiv asupra societății, contribuind la creșterea accesului populației la servicii sociale de calitate. Măsurile propuse sunt orientate spre a îmbunătățirea proceselor de reglementare și prestare a serviciilor sociale

Măsurile propuse în cadrul proiectului sunt orientate spre consolidarea cadrului normativ și instituțional al serviciilor sociale, prin îmbunătățirea proceselor de reglementare și actualizarea standardelor minime de calitate.

Aceste acțiuni vor contribui la dezvoltarea unei rețele de servicii sociale calitative, accesibile și durabile, care să răspundă principiilor Pilonului European al Drepturilor Sociale, în special celor privind incluziunea socială și egalitatea de șanse.

În final, proiectul va sprijini buna organizare și funcționare a sistemului de asistență socială, va îmbunătăți mecanismele de coordonare interinstituțională și va facilita accesul beneficiarilor la servicii sociale de înaltă calitate, contribuind la creșterea gradului de incluziune și participare socială.

Alte aspecte cu impact:

a) Calitatea vieții beneficiarilor

Reforma propusă contribuie la modernizarea serviciilor sociale, asigurând o abordare centrată pe persoană și pe nevoile reale ale beneficiarilor.

- PIA și echipa multidisciplinară → intervenție personalizată, prevenirea instituționalizării de lungă durată când nu e necesară.
- Drepturi și protecție: reglementări explicite anti-abuz, anti-discriminare; căi de reclamație.
- Coerență teritorială: standardele unice reduc diferențele urban–rural în acces și calitate.

b) Familie și comunitate

În același timp, proiectul are un impact pozitiv asupra familiilor și comunităților, prin reducerea poverii îngrijirii informale, sprijinirea îngrijitorilor familiari și creșterea încrederii în serviciile publice. De asemenea, acesta contribuie la profesionalizarea personalului din domeniul îngrijirii, creând condiții mai bune de muncă și oportunități de formare continuă.

- Degrevarea familiilor (în special a femeilor care poartă povara îngrijirii informale).
- Creșterea încrederii în serviciile publice; reducerea costurilor ascunse ale îngrijirii informale (absență de la muncă, epuizare).

Impactul social va fi resimțit și la nivel comunitar, prin extinderea accesului la servicii de calitate, reducerea inegalităților teritoriale și promovarea unei culturi a solidarității și respectului pentru persoanele aflate în dificultate.

c) Resurse umane

- Formare continuă, supervizare, clarificarea fișelor de post → reducerea fluctuației de personal, creșterea satisfacției profesionale.

În acest context, este esențial ca implementarea noilor mecanisme instituționale să asigure protecția datelor personale ale beneficiarilor și respectarea principiilor egalității de gen și nediscriminării în toate etapele furnizării serviciilor.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea proiectului respectiv nu prevede impact asupra datelor cu caracter personal. Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul integrează principiile egalității de gen, echității și nediscriminării, conform Legii nr. 121/2012 privind asigurarea egalității. Prin noile reglementări se asigură: ▪ acces egal la servicii sociale, indiferent de gen, orientare sexuală, vârstă, etnie, dizabilitate, statut social sau medical; ▪ promovarea echilibrului de gen în componența echipelor multidisciplinare; ▪ creșterea nivelului de sensibilitate de gen în activitatea personalului din servicii, prin instruire și supervizare continuă; reducerea vulnerabilităților specifice ale femeilor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, femeilor persoanelor fără adăpost, celor care trăiesc cu HIV/SIDA ori consumatorilor de substanțe psihoactive sau persoanelor cu alte tipuri de dependențe. În ansamblu, proiectul contribuie la avansarea echității sociale și consolidarea coeziunii comunitare, printr-o abordare bazată pe drepturile omului și pe incluziune.
4.5. Impactul asupra mediului
Implementarea proiectului respectiv nu prevede impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Implementarea proiectului respectiv nu prevede alte impacturi și informații relevante.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
<i>Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i> Proiectul de hotărâre nu are ca obiect transpunerea directă a unui act juridic al Uniunii Europene. Cu toate acestea, modificările propuse contribuie la alinierea treptată a cadrului național de protecție socială cu principiile și standardele europene. Pentru integrarea în reglementările naționale ale serviciilor sociale, proiectul este fundamentat de bază pe principiile Pilonului European al Drepturilor Sociale și Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung, care stabilesc următoarele orientări de bază: 1) Accesul universal și echitabil la servicii de îngrijire pe termen lung, de înaltă calitate și accesibile financiar, în special la domiciliu și în comunitate (Principiul 18); 2) Promovarea incluziunii sociale, a vieții independente și a participării în comunitate, prin servicii de sprijin personalizate și adaptate nevoilor individuale (Principiul 19); Respectiv, ne propunem crearea unui sistem integrat de servicii bazat pe drepturile omului, solidaritate, diversitate și egalitate de șanse.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul asigurării unui proces participativ Ministerul Muncii și Protecției Sociale a organizat ședințe la care au participat reprezentanți ai prestatorilor publici și privați care prestează servicii sociale, organizații necomerciale și internaționale cu atribuții în domeniul serviciilor sociale. În scopul respectării Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15279 pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale la secțiunea Transparența decizională, compartimentul Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice ...
7. Concluziile expertizelor
Proiectul actului normativ urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției, în conformitate cu art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Urmare a aprobării acestui proiect nu vor fi modificate sau abrogate acte normative.

Noile prevederi se integrează direct în Regulamentele existente, prin actualizarea cadrului instituțional.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

- Actele normative necesare implementării prezentei Hotărâri vor fi aprobate ulterior de către autoritatea administrației publice centrale de specialitate în domeniul protecției sociale.

Ministră

Natalia PLUGARU